

Ylä-Savon työllisyysalueen palvelusuunnitelma

Palvelusuunnitelma

6.5.2026

Sisällys

1	Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, tavoitteet	2
2	Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, tehtävät.....	3
3	Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, asiakkaat.....	4
4	Nykytilanteen kuvaus 2025–2026	5
4.1	Työllisyysalueen toiminnot ja resurssit.....	5
4.1.1	Palvelupisteet.....	6
4.1.2	Muu asiointi ja palveluiden saavutettavuus	6
4.1.3	Työnantajapalvelut	6
4.1.4	Henkilöstö	7
5	Vuoden 2025 arviointia, lautakunnan asettamien tunnuslukujen toteuma	11
5.1	Työllisyysalueen tilanne 2025	12
5.2	Kuntien avainlukuja 2025.....	15
5.3	Tilastotietoa työllisyysalue 2025, tyonvalitystilasto.fi	16
5.4	Lomautetut Ylä-Savon työllisyysalueella.....	19
5.5	Pitkäaikaistyöttömät Ylä-Savon työllisyysalue.....	23
5.6	Avoimet työpaikat toimialasektoreittain Ylä-Savon työllisyysalue	27
5.7	Tilastotietoa kunnittain 2025, tyonvalitystilasto.fi	32
6	Lakisäateisten palveluiden tuottaminen 2025–2026.....	52
7	Varautuminen rakennemuutostilanteisiin	53

1 Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, tavoitteet

Päätavoitteita asiakkaiden näkökulmasta ovat:

- Laadukkaat ja tehokkaat lähipalvelut kuntien kaikille asiakaskohderyhmille
- Alueen työllisyyden paraneminen: Tavoitellaan Suomen korkeinta työllisyysastetta
- Osaavan työvoiman turvaaminen alueen yrityksille ja muille työnantajille: Nopea, ketterä ja paikallisuutta hyödyntävä työnvälitys elinkeinoelämän tarpeisiin ja tähän kytkeytyvät työllistämisen tukipalvelut helposti saatavilla

Yhteisen työllisyysalueen tavoitteet ja toimintaperiaatteet:

- Yritys-, oppilaitos- ja kolmannen sektorin yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen työllisyysalueen kuntien kanssa
- Alueen kunnilla on vahva halu turvata metalli- ja teknologia-alan, maatalousalan ja hyvinvointi- sekä terveysalan koulutuksien jatkuminen alueella. Alueelle tarvittaisi ylemmän ammattikorkeakoulun opetusta, samoin kun englanninkielisiä tutkintoja.
- Kunta- ja alue-ekosysteemin hyödyntäminen: työllisyydenhoidon yhteistyömallien kanssa jatkaminen ja mahdollistaminen, Yhdyspintatyöskentely hyvinvointialueen kanssa, etenkin työkyvyn haasteita omaavien asiakkaiden palveluissa, oman asuinkunnan palveluverkoston hyödyntäminen
- Hyvä asiakaskokemus ja korkea henkilöstötyytyväisyys/työntekijäkokemus

2 Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, tehtävät

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisellä turvataan osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua. Laissa tarkoitettuina julkisina työvoimapalveluina järjestetään:

- 1) työnvälityspalveluja;
- 2) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja;
- 3) valmennusta;
- 4) työvoimakoulutusta;
- 5) muutosturvakoulutusta.

Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit, em. lain mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Julkisia työvoimapalveluja tarjotaan asiakkaiden omatoimisesti käytettävänä palveluina ja henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan asiointitapa sekä yhteydenpito työvoimaviranomaisen ja asiakkaan välillä määräytyvät työvoimapalveluiden järjestämisestä säädetyn lain ja arvioidun palvelutarpeen perusteella.

Palveluiden järjestämisestä vastaavana toimielimenä ja työvoimaviranomaisena toimii 1.1.2025 alkaen Ylä-Savon työllisyys- ja yrityspalvelulautakunta ja työllisyysalueen vastuukuntana Iisalmen kaupunki.

Lautakunnan keskeisinä tehtävinä on

- järjestää laissa säädetyt julkiset työvoimapalvelut sekä muut yhteistoimintasopimuksessa määritellyt tehtävät Ylä-Savon työllisyysalueella
- vastata työllisyysalueen työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja tavoitteiden määrittelystä sekä työllisyyspoliittisesta ohjauksesta
- päättää työllisyysalueen palvelustrategiasta ja palveluverkosta
- käsitellä tarvittavat muutos-, oikaisu- ja valitusasiat

Lautakunta koostuu kaikkien jäsenkuntien yhteensä 8 jäsenestä (varajäsenineen) siten, että vastuukunnassa on 3 paikkaa ja muilla kunnilla yhteensä 5 paikkaa.

Työllisyysalueen operatiivista toimintaa ohjaamaan perustettiin työllisyysalueen johtoryhmä, jossa on edustajat jokaisesta työllisyysalueen kunnasta. Johtoryhmän esittelijänä toimii työllisyysalueen johtava viranhaltija.

Ylä-Savon työllisyysalueen hallinto rakentui osaksi Iisalmen kaupungin organisaatiota. Hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan Iisalmen kaupungin hallinto- ja toimintasääntöjä, ohjeita ja määräyksiä.

3 Työllisyysalueen palveluiden järjestäminen, asiakkaat

Työllisyyspalveluiden **henkilöasiakkaina** ovat:

- Julkisen työnvälityksen työnhakijoina olevat tai yrityksen perustamista suunnittelevat työllisyysalueen asukkaat
- Muiden työvoimaviranomaisten asiakkaat, jotka ovat valinneet Ylä-Savon työllisyysalueen palveluidensa tarjoajaksi

- Kaikki työnhakijat ja muiden työvoimaviranomaisten henkilöasiakkaat, joita välitetään työllisyysalueen työnantajille
- Työnhakua, työllistymistä tai muuta työperäistä muuttoa työllisyysalueen kuntiin suunnittelevat maassa- ja maahanmuuttajat

Työllisyyspalveluiden **työnantaja- ja yritysasiakkaina** ovat:

- Työllisyysalueen kunnissa toimipaikkaansa tai sivutoimipaikkaansa pitävät työnantajat
- Muiden kuntien ja työllisyysalueiden työnantaja-asiakkaat, jotka ovat valinneet Ylä-Savon työllisyysalueen työvoimapalveluidensa tarjoajaksi
- Muut työnantajat, joille välitetään työvoimaa työllisyysalueen asukkaista, mukaan lukien kansainvälinen työnvälitys

4 Nykytilanteen kuvaus 2025–2026

Palvelusuunnitelmassa kuvataan tämän hetken tilanne. Palvelusuunnitelmaa tulee päivittää tarpeen mukaan.

4.1 Työllisyysalueen toiminnot ja resurssit

Työllisyysalueen toiminnot saatiin käyntiin heti vuoden 2025 alussa. Jokaisessa Ylä-Savon työllisyysalueen kunnassa on työllisyysalueen palvelupiste sekä ajanvaraukseton palvelu. Ajanvarauksella asiointi on viitenä päivänä viikossa ja avoin, ajanvaraukseton asiointi kerran viikossa. Iisalmessa ajanvaraukseton asiointi on jokaisena arkipäivänä. Ajanvarauksettoman asioinnin tarve on hyvin erilainen eri kunnissa. Joissakin ei ole kävijöitä joka viikko, toisissa kävijöitä on noin 3–7/päivä.

4.1.1 Palvelupisteet

- Iisalmi: Kaupungintalo (Pohjolankatu 14)
- Kiuruvesi: Kaupungintalo (Harjukatu 2)
- Pielavesi: Duunikulma (Puistotie 11)
- Sonkajärvi: Terveyskeskus (Taivallahdentie 4)
- Vieremä: Kunnantalo (Myllyjärventie 1)
- Alueen työntekijöiden työhuoneet Iisalmessa kaupungintalolla ja Naistentalolla (Pohjolankatu 9b)

4.1.2 Muu asiointi ja palveluiden saavutettavuus

Kattavien kuntakohtaisten lähipalveluiden lisäksi julkisista työvoimapalveluista pyritään muodostamaan asioinnin kannalta selkeä ja kokonaisvaltainen kokonaisuus. Osa julkisen työvälityksen henkilö- ja työnantaja-asiakkaista käyttää ja hyötyy omatoimisesti käytettävistä sähköisistä palveluista. Erilaisilla viestinnällisillä toimilla (työmarkkinatori, some, nettisivut ym.) vahvistetaan asiakkaiden tietoisuutta työllisyysalueen palveluista. Näiden käyttöä pyritään edistämään esimerkiksi henkilökohtaisen asioinnin yhteydessä tapahtuvalla käyttöopastuksella sekä tarvittaessa erillisillä valmennuksilla.

Toisena alueen asiakkaille merkityksellisenä asiana nähdä se, mistä asiakkaille tarjottavat esimerkiksi koulutus- ja valmennuspalvelut ovat saatavissa. Osassa kuntia koettu ongelmaksi se, että koulutus- ja valmennuspalveluita on saatavissa vain suuremmilla paikkakunnilla ja niihin osallistuminen edellyttäisi matkustamista toiselle paikkakunnalle. Työllisyysalue on vienyt valmennuspalvelut kuntiin, jossa ne ovat helposti saavutettavissa.

4.1.3 Työnantajapalvelut

Ylä-Savon työllisyysalueen vahvuutena on vahva yrityssektori ja toimivat elinkeinopalvelut. Seudulla on metalli- ja teknologia-alan veturiyrityksiä, joiden rinnalle on syntynyt mittava

alihankintaverkosto. Ylä-Savon keskeisiä vahvuuksia ovat lisäksi elintarviketeollisuus ja maidontuotanto sekä maakunnan runsaita metsävaroja käyttävä puunjalostusteollisuus.

Työnantaja palveluita on vahvistettu erityisesti lisäämällä yhteydenpitoa yritysten suuntaan henkilökohtaisten tapaamisten, puheluiden ja verkostotilaisuuksien kautta. Keskeisenä kontaktipintana yrityksiin nähdään myös kuntien elinkeinotoimet ja -yhtiöt sekä koulutuksenjärjestäjät.

Yritykset ja työnantajat palvelevat kuitenkin heidän pääasiallisen tarpeensa perusteella. Sähköisesti käytettävät palvelut ovat valtaosalla käytössä esimerkiksi työpaikkailmoituksiin liittyen. Myös erilaisiin työllistämistä edistäviin palveluihin liittyviä kontakteja työnantajiin tehdään henkilöasiakkaan palveluprosessiin (työllistämisen tukiasiat, työkokeilut, yhteishankintakoulutukset jne.) Erilaisia rekrytointitapahtumia ja koottuja infoja on lisätty. Ylialueelliset työnantajapalvelut näyttävät myös merkittävinä (muutosturva, työlupa-asiat).

4.1.4 Henkilöstö

Työllisyysalueen henkilöstöresurssia on kohdennettu vuoden 2025 aikana niin, että se vastaa alueen tarpeita. Pääsääntöisesti resurssit oli kohdennettu valmisteluvaiheessa vastaamaan tarvetta, mutta henkilöasiakkaiden määrässä oli isoja eroja kuntien välillä. Vielä vuoden 2026 alussakin on tarpeita muutokselle ja resurssien kohdentamiselle, koska Iisalmissa ja Kiuruvedellä asiakasmäärät ovat suurempia kuin pienemmissä kunnissa.

Johtoryhmässä sekä työllisyys- ja yrityspalvelulautakunnassa on käyty keskustelua kuinka asiakaspalvelun resursseja saataisi tasattua niin, että työmäärät olisivat työllisyysasiantuntijoilla tasavertaisia ja tasapuolisia.

Työllisyysalueelle on valmisteluvaiheen jälkeen lisäresurssoitu seuraavat työntekijät:

* uravalmentaja, joka on YSAO:n kanssa yhteisvirka (työllisyysalue ostaa YSAO:lta 0,5htv),

* määräaikainen palveluohjaaja 1.4-31.12.2026 (määräaikaisen viran avulla testataan, saadaanko tiiviillä, asiakasta tukevalla ohjauspalvelulla vietyä eläke- ja työkyvyntuen prosessit loppuun).

Näiden lisäksi TYM- johtajan työpanos 0,5htv siirtyi työllisyysalueelle (Se on ollut ennen Iisalmen kaupungin palvelua, josta muita kuntia on laskutettu). Uuden TYM- lain mukaan puolet TYM- työn kuluista laskutetaan hyvinvointialueelta ja puolet työllisyysalueelta.

Vuoden 2025 aikana tehtiin seuraavia resurssien tarkennuksia/ muutoksia:

- Pielaveden asiakaspalvelusta työllisyysasiantuntija siirtyi koulutuspalveluihin työllisyysasiantuntijaksi ja Pielavedelle rekrytoitiin uusi työllisyysasiantuntija.
- Valmennuspalveluiden koordinointi ja ohjaaminen siirtyi avoimesta asioinnista palveluohjaajalle.
- Pielaveden toiselle asiakaspalvelun työllisyysasiantuntijalle osoitettiin yksi työpäivä viikossa Iisalmeen (20 % työpanoksesta Iisalmen asiakkaille). Alkuun Pielaveden asiakaspalvelulle kuului Iisalmelaiset, töissä olevat työnhakijat, mutta tämä kohderyhmä siirrettiin kuuluvaksi Iisalmen avoimen asioinnin määräaikaiseen virkaan. (Avoimeen asiointiin liitettiin yhdelle työntekijälle 20 % Iisalmen asiakasvastuuta.)
- Vieremän asiakaspalvelu hoitaa Iisalmen lomautettujen asiakkaiden palvelun.
- Sonkajärven asiakaspalvelu hoitaa Iisalmen asiakkaita, jotka odottavat esimerkiksi eläkepäätöstä.
- Kotoutumisasiantuntijan palvelupaikka muutettiin Sonkajärveltä Iisalmeen, koska suurin osa asiakkaista sijaitsee Iisalmessa.
- Iisalmen asiakaspalvelussa asiakaskohderyhmiä on muutettu resurssitarpeiden mukaisesti.
- Maksatusasiantuntija siirtyi taloushallinnon yksikköön ja tehtävänimike muuttui talousasiantuntijaksi.
- Psykologin palvelualue laajennettiin viiteen kuntaan alkuperäisen kolmen kunnan sijaan.

- Toinen psykologin virka lakkautettiin, ja tilalle perustettiin työkykykoordinaattorin tehtävä. Työkykykoordinaattorille kuuluvat kaikki viisi kuntaa.
- Työnantajapalveluun kohdennettiin täydet 2htv, koska esim. uuteen rekrytointitukeen liittyvä ohjaus- ja neuvontapalvelu vie aikaa ja se tehdään starttirahaproessin ja muun työnantajapalvelun rinnalla.

Vuoden 2026 aikana tarkastellaan Kuopiosta ostettavan henkilöstön määrää. Jo vuoden 2025 loppu näytti sille, että yhteisen puhelinpalvelun tarve on vähäinen, joten jos sama näkyy tilastoinnissa, niin mahdollista olisi se, että Kuopista ostettaisiin vuonna 2027 vain 1htv (0,5htv Eures ja 0,5 htv puhelinpalvelut). Tällöin saisimme määrärahat 1 lisävirkaan Iisalmen asiakaspalveluun, joka kokonaisuudessaan tasaisi työmäärää ja pikku hiljaa muista kunnista saataisi poistettua Iisalmen asiakkaiden asioiden hoitamista.

Henkilöresurssit lakisäätteisissä työllisyyspalveluissa

Asiakaspalvelu	18 htv	19hlöä, koska osa vajaalla työajalla ja siihen otettu lisäresurssi tasaamaan työtä.
Asiakaspalvelu, koto	2htv	
Avoin Asiointi	3htv	tehtäviin sisältyvät Ohjaamo, taustatyöt (mm. postit, arkistointi, asiakkaiden siirtäminen työllisyysasiantuntijoille, työmarkkinatorin asioinnit), rekrytointitukien & palkkatukien valmistelu ja 0,2htv Iisalmen asiakkaisiin kohdistuvaa asiakastyötä.
Työnantajapalvelut	2hvt	
Koulutuspalvelut	2htv	Tällä hetkellä 1,8htv
Maksatus	1htv	Jaettu kahdelle talousasiantuntijalle, lomien tuurauksien vuoksi (0,8htv ja 0,2htv)
Psykologi	1htv	

Työkykykoordinaattori	1 htv	
Palvelupäällikkö	2 htv	asiakaspalvelu/ alueen työtehtävät
TYM- johtaja	0,5 htv	
palveluohjaaja, määräaikainen	1 htv	
uravalmentaja	0,5 htv	ostopalvelu Ysao:lta
Eures	0,5 htv	ostopalvelu, Kuopio
puhelinpalvelu	1,5 htv	ostopalvelu, Kuopio
Esihenkilötyö, johto	1 htv	jaettu kahdelle 0,8 htv + 0,2 htv

Ei lakisääteiset palvelut eli kuntien oma resurssointi työllisyyspalveluihin

Iisalmi	3,5 htv	työllisyyskoordinaattori 0,5 htv, työllisyysasiantuntija 1 htv, työvalmentaja (määräaikainen) 1 htv, kuntouttavan työtoiminnanohjaaja (1-6/26) 1 htv, nimike vaihtuu 7/26, määräaikainen.
Kiuruvesi		
Pielavesi		
Sonkajärvi	0,3 htv	työllisyyskoordinaattori ja valmentautujien ohjaaja
Vieremä	1 htv	työnohjaaja, hän hoitaa myös kunnan kesätyöasiat

Työllisyysalueen kunnat voivat järjestää erilaisia työllistymistä tukevia ja lakisääteisiä palveluita täydentäviä palveluita itsehallintonsa nojalla sekä myötävaikuttaa muulla rahoituksella tai verkostoyhteistyöllä kumppaneidensa edellytyksiin tarjota palveluita. Näitä ovat mm. järjestöjen tuottamat palvelut sekä projektirahoituksessa (ESR+, EAKR) tarjottavat palvelut.

Kuntien omia täydentäviä työllisyyspalveluita ovat mm: Kesätyöllistäminen

- Yleiset ohjaus- ja neuvontapalvelut
- Nuorten työpajatoiminta
- Tuetun työllistämisen työpaikat/kunnan työpajat ja työkokeilupaidat kunnan yksiköissä
- Työnantaja- ja yritysysteistyö

Kuntien peruspalveluiden yhteydessä tarjottavat ohjaus ja neuvonta sekä opiskelijoiden TET-jaksot ja työharjoittelut.

5 Vuoden 2025 arviointia, lautakunnan asettamien tunnuslukujen toteuma

Laadukkaat ja helposti saavutettavat palvelut sekä työnhakija-asiakkaille että työnantajille.

Tavoite on toteutunut.

Uuden työalan toiminnan käynnistämisen ja vakiinnuttamisen osana kaupungin organisaatiota ja peruspalveluita. **Tavoite on toteutunut, mutta kehittämistyö jatkuu.**

Työllisyysalueen valmisteluryhmissä aloitettu vuoropuhelu yhteistyötahojen kanssa jatkuu ja toimintaa kehitetään. **Tavoite on toteutunut, kehittämistyö jatkuu.**

Panostetaan siihen, että henkilökunta viihtyy työssään ja jokaisen tehtävänkuvaa on selkeä.

Tehtävänkuvia on muokattu vuoden aikana. Henkilöstökyselyssä "olen tyytyväinen nykyiseen työhöni"- kysymys sai arvosanaksi 4.0 ja "osaamiseni vastaa tehtävänkuvaaani"- kysymys sai 4,3 (asteikko 1-5).

Panostamme lähipalveluun ja kasvokkain kohtaamiseen. **Tavoite on toteutunut.**

Työ ja tekijä kohtaavat eli kehitämme uusia toimintamalleja ketterään työvoiman liikkuvuuteen. **Tavoitteen toteutuminen on vielä kesken.**

Alueemme hyödyntää Eures-palveluita kansainvälisissä rekrytoinneissa. **Tavoite on toteutunut.**

Koko työllisyysalueen työttömyysprosentin keskiarvo alle 10 %. **Tavoite ei toteutunut.** Ylä-Savon työllisyysalueella keskimääräinen työttömyysaste on 11,6 % (v 2024 11,4 %)

Työllisyysalueen aktivointiaste on yli 27 % **Tavoite ei toteutunut.** Tarkka toteuma saadaan helmikuun lopussa, alustava tieto: Aktivointiaste on laskenut 19,3 % (v. 2024 25,2 %)

Asiakaskyselyä ei tehty erikseen, koska sitä seurataan valtakunnallisesti. Asiakastytyväisyys oli 3,8, joka on työllisyysalueiden keskiarvoa parempi

5.1 Työllisyysalueen tilanne 2025

Työnvälitystilastojen mukaan 31.12.2025 Ylä-Savon työllisyysalueella oli

Työttömiä työnhakijoita 2284, joka on 64 enemmän kuin vuosi sitten (+2,9 %).

Työnhakijoita oli 3922, joka on 85 enemmän kuin edellisenä vuonna (+2,2 %).

Työttömyys näytti kasvavan nuorissa ja pitkäaikaistyöttömissä.

Alle 25-vuotiaita työttömiä oli 341 (+6,2 %).

Yli 50 v. työttömiä 842 (-1,4 %),

pitkäaikaistyöttömiä 726 (+10,8 %)

ulkomaalaisia työttömiä 157 (+2,6 %).

Joulukuun lopussa työllistettyjä oli 135 (-25 %).

Työllistettyjen määrään vaikuttaa palkkatukien loppuminen

Työvoimakoulutuksessa oli 110hlöä (-3,5 %),

työ- ja koulutuskokeilussa 17 (-43,3 %),

kuntouttavassa työtoiminnassa 44 (-15,4 %)

omaehtoisessa opiskelussa 76 (-2,6 %).

Edelliseen vuoteen verrattuna palveluihin ohjaaminen on onnistunut hyvin, sillä palveluista työttömäksi on palannut 111 hlöä vähemmän, kuin vuosi sitten joulukuussa (-40,1 %). Tämä kertoo siitä, että työnhakijoille on löydetty heidän työllistymistään tukevia, oikea-aikaisia palveluita.

Työllisyystilanne on hankala, koska avoimia työpaikkoja on alueellamme vähän.

Avointen työpaikkojen määrä

Joulukuu 2025 208 (Iisalmi 178)

Joulukuu 2024 284 (Iisalmi 248)

Avoimia työpaikkoja oli alueellamme joulukuussa 26,8 % vähemmän, kuin vuotta aiemmin.

Varsinkin syysä ja loppu vuotta varjostivat lomautukset. Joulukuun tilastoissa kokoaikaisesti lomautettuja oli 440 (+14,6 %) ja lyhennetyllä työviikolla olevia 142 (+75,3 %).

Tulevaisuus:

Pyrimme ennakoimaan koulutustarpeita, niin että meillä olisi työnhakijoilla valmiudet hakea töitä, kunhan nousukausi alkaa.

Oppilaitosten kanssa käydään säännöllisesti vuoropuhelua ennakoinnista.

Työnhakuvalmennukset on aloitettu sekä omana palveluna, että palvelusopimuksen kautta (Toimi-säätiö).

- Vuoden 2025 aikana tuli paljon uusia, korkeasti koulutettuja työttömiä.
- Ammattialoissa eniten työttömien prosentuaalinen määrä kasvoi johtajissa (+88,9 %), erityisasiantuntijoissa (+11 %) ja rakennus, korjaus ja valmistustyöntekijöissä (+5,2 %).
- Vastaavasti työttömyys vähentyi maanviljelijöissä & metsätyöntekijöissä (-14,8 %), toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöissä (-2,8 %) ja ammattiin luokittelemattomissa (-7,5 %).

- Työttömyysjaksojen pituuksien kestot vähenivät eniten heillä, jotka olivat työttömänä 4–12kk. Työttömyyden kesto oli keskimäärin 58 viikkoa, joka on 2 viikkoa enemmän kuin edellisenä vuonna (+3,6 %).

Palkkatukipäätöksiä tehtiin elokuun loppuun mennessä yht. 90 kpl, joista myönteisiä 66 ja kielteisiä 24 päätöstä. Päätöksistä 40kpl kohdentui yrityssectorille (Iisalmi 19, Kiuruvesi 11, Pielavesi 3, Sonkajärvi 5, Vieremä 2).

Palkkatukipäätöksiin myönnettiin uusiin päätöksiin yht. 709 065 €. Työllisyysalueelle siirtyneitä TE- toimiston tekemiä päätöksiä oli 500 000 € eli palkkatukea maksettiin kokonaisuudessaan n. 1,2M€. Elokuun jälkeen uusia tukia ei myönnetty, koska palkkatukiin varatut määrärahat oli käytetty.

Starttirahapäätöksiä oli 58 kpl, joista jatkopäätöksiin kohdentui 19kpl. Myönteisiä päätöksiä oli 41 kpl ja 17 kielteistä. Starttirahapäätöksiin myönnettiin 201 157 €.

Työvoimakoulutusten ostoihin käytettiin 637 634 € (yhteishankintakoulutukset 93 139 €, työvoimakoulutukset 527 432 € sekä muutosturvakoulutukset 17 063 €).

5.2 Kuntien avainlukuja 2025

Pohjois-Savon kuntien avainlukuja

Lähde: Tilastokeskus, Kuntien avainluvut 4.8.2025

	Iisalmi	Kiuruvesi	Pielavesi	Sonkajärvi	Vieremä	Ylä-Savon seutukunta	Pohjois-Savo	KOKO MAA
Väkiluku, 2024	20 463	7 354	3 980	3 570	3 352	49 569	248 815	5 635 971
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %, 2024	-0,8	-1,6	-2,3	-1,8	-1,0	-1,3	0,3	0,6
Alle 15-vuotiaita, %, 2024	13,6	13,9	11,1	11,1	14,3	13,2	13,5	14,6
15-64-vuotiaita, %, 2024	56,4	52,0	48,1	50,5	56,1	54,1	59,0	61,9
Yli 64-vuotiaita, %, 2024	29,9	34,1	40,8	38,4	29,6	32,7	27,4	23,6
Ruotsinkielisiä, %, 2024	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	5,1
Ulkomaan kansalaisia, %, 2024	3,5	1,8	1,3	1,5	3,9	2,7	3,9	7,3
Taajama-aste, %, 2023	76,8	50,6	43,0	44,0	39,3	60,1	77,4	87,1
Syntyneiden enemmitys, henkilöä, 2024	-153	-100	-83	-66	-21	-511	-1 299	-14 547
Kuntien välistä muuttovoittoa/-tappiota, henkilöä, 2024	-118	-40	-14	-19	-17	-307	-80	0
Perheitä, 2024	5 471	1 933	1 060	1 005	912	13 362	66 085	1 472 516
Asutokuntia, 2024	10 787	3 813	2 108	1 884	1 662	25 840	130 640	2 860 961
Rivi- ja pientaloissa asuvia asutokuntia, %, 2024	55,0	81,4	82,4	90,0	92,9	73,9	56,7	50,2
Vuokra-asunnoissa asuvia asutokuntia, %, 2023	34,3	26,3	19,1	24,3	24,5	28,1	34,5	35,9
Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneita, osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2023	75,0	71,3	67,9	70,0	73,2	72,5	76,5	75,1
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneita, osuus 15 vuotta täyttäneistä, %, 2023	25,8	19,6	17,6	17,9	21,2	22,4	30,3	33,8
Taloudellinen huoltosuhde, 2023	161,2	175,9	210,7	192,6	138,0	168,0	147,4	131,8
Työpaikkaomavaraisuus, 2023	109,8	82,4	82,8	84,8	136,1	98,9	98,3	100,0
Alueella asuva työllinen työvoima, 2023	7 893	2 709	1 311	1 243	1 423	18 732	100 338	2 417 365
20-64-vuotiaiden työllisyysaste, %, 2023	72,0	73,0	70,8	69,9	77,8	72,7	72,3	73,9
Asuinkunnassaan työssäkäyviä, osuus työllisistä, %, 2023	78,1	68,7	63,2	54,5	69,6	69,5	73,6	64,2
Työttömien osuus työvoimasta, %, 2023	13,6	12,3	11,2	12,8	9,2	12,4	11,6	10,9
Eläkeläisten osuus väestöstä, %, 2023	33,1	37,5	44,2	42,8	32,9	36,0	30,7	25,8
Alueella olevia työpaikkoja, 2023	8 667	2 231	1 085	1 054	1 936	18 533	98 655	2 417 365
Alkutuotannon työpaikkojen osuus, %, 2023	3,6	24,2	23,3	20	16,9	12	5,3	2,4
Jalostuksen työpaikkojen osuus, %, 2023	26,9	14,7	10,8	14,1	54,6	26,9	20,1	20,3
Palvelujen työpaikkojen osuus, %, 2023	68,5	59,5	64,6	64,5	27,6	60	73,5	76

5.3 Tilastotietoa työllisyysalue 2025, työnvalitystilasto.fi

1511. Työnhakijat ammatin, koulutuksen, työllisyyden ja palvelulinjan mukaan										
Ikäryhmitys	Vuosi:	Vuosi 2025								
	Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo								
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki								
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä								
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ								
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön								
	Muuttujat: Koulutus(1):	Eri työnhakijoita kaudella								
		1 ALEMPI PERUSASTE	2 YLEMPI PERUSASTE	3 TOINENASTE	4 ERIKOISAMMATTIKOULUTUSASTE	5 ALIN KORKEASTE	6 ALEMPI KORKEAKOULUASTE	7 YLEMPI KORKEAKOULUASTE	8 TUTKIJAKOULUTUSASTE	9 KOULUTUSASTE TUNTEMATON
	Nuoret työnhakijat	5	113	283	0	5	0	56
	Alle 30v työnhakijat	5	182	414	0	9	25	5	0	61
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen										

1511. Työnhakijat ammatin, koulutuksen, työllisyyden ja palvelulinjan mukaan										
Ikäryhmitys	Vuosi:	Vuosi 2025								
	Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo								
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki								
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä								
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ								
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön								
	Muuttujat: Koulutus(1):	Eri työnhakijoita kaudella								
		1 ALEMPI PERUSASTE	2 YLEMPI PERUSASTE	3 TOINENASTE	4 ERIKOISAMMATTIKOULUTUSASTE	5 ALIN KORKEASTE	6 ALEMPI KORKEAKOULUASTE	7 YLEMPI KORKEAKOULUASTE	8 TUTKIJAKOULUTUSASTE	9 KOULUTUSASTE TUNTEMATON
	25-49v työnhakijat	9	229	616	...	19	105	30	0	34
	Yli 50v työnhakijat	33	124	479	9	86	42	20	...	20
Yli 55v työnhakijat	31	96	362	6	75	32	13	...	14	
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen										

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan

Työllisyysalue: Työvoimaviranomainen(t): Sukupuoli: Ammatti(1): Koulutus(1): Työllisyyskoodi: Työllisyyskoodin kesto: Kielet: Muuttajat: Kansaryhmitys:	7056 Ylä-Savo		
	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuolet yhteensä		
	AMMATIT YHTEENSÄ		
	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	02 Työtön		
	Kestot yhteensä		
	Kielet yhteensä		
	Työnhakijoita laskentapäivänä		
	Kuukausi	Suomalaiset	Eu-kansalaiset
Ikäryhmitys			
2025 Joulukuu			
Nuoret työnhakijat	285	0	11
Alle 30v työnhakijat	431	...	24
25-49v työnhakijat	735	18	71
Yli 50v työnhakijat	657	5	32
Yli 55v työnhakijat	498	...	19
2025 Marraskuu			
Nuoret työnhakijat	227	0	6
Alle 30v työnhakijat	359	...	15
25-49v työnhakijat	698	8	40
Yli 50v työnhakijat	639	5	25
Yli 55v työnhakijat	483	...	14
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	235	0	...
Alle 30v työnhakijat	372	...	9
25-49v työnhakijat	708	9	36
Yli 50v työnhakijat	645	5	25
Yli 55v työnhakijat	486	...	15
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	224	0	...
Alle 30v työnhakijat	356	...	11
25-49v työnhakijat	685	8	44
Yli 50v työnhakijat	610	5	21
Yli 55v työnhakijat	467	...	15
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	229	0	...
Alle 30v työnhakijat	350	...	7
25-49v työnhakijat	679	9	57
Yli 50v työnhakijat	611	5	19
Yli 55v työnhakijat	472	...	15
2025 Heinäkuu			
Nuoret työnhakijat	232	...	12
Alle 30v työnhakijat	363	6	21
25-49v työnhakijat	741	11	85
Yli 50v työnhakijat	641	5	31
Yli 55v työnhakijat	495	...	21
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	241	...	12

Alle 30v työnhakijat	387	5	24
25-49v työnhakijat	737	12	90
Yli 50v työnhakijat	636	5	31
Yli 55v työnhakijat	492	...	22
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	216	...	5
Alle 30v työnhakijat	360	5	13
25-49v työnhakijat	692	12	50
Yli 50v työnhakijat	634	5	19
Yli 55v työnhakijat	485	...	15
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	227
Alle 30v työnhakijat	375	...	10
25-49v työnhakijat	714	17	40
Yli 50v työnhakijat	689	5	18
Yli 55v työnhakijat	523	...	14
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	235
Alle 30v työnhakijat	387	...	11
25-49v työnhakijat	736	14	42
Yli 50v työnhakijat	697	6	19
Yli 55v työnhakijat	524	...	15
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	250	...	7
Alle 30v työnhakijat	407	5	17
25-49v työnhakijat	754	13	55
Yli 50v työnhakijat	694	7	18
Yli 55v työnhakijat	520	...	13
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	269	...	5
Alle 30v työnhakijat	427	...	15
25-49v työnhakijat	750	14	53
Yli 50v työnhakijat	704	8	18
Yli 55v työnhakijat	525	...	15

5.4 Lomautetut Ylä-Savon työllisyysalueella

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan			
Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo		
Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
Työllisyyskoodi:	03 Lomautettu		
Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
Kielet:	Kielet yhteensä		
Kuukausi	Muuttajat:	Työnhakijoita laskentapäivänä	
Ikäryhmitys	Kansaryhmitys:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset
			Muut ulkomaalaiset
2025 Joulukuu			
Nuoret työnhakijat	40	0	...
Alle 30v työnhakijat	72	0	...
25-49v työnhakijat	251	...	7
Yli 50v työnhakijat	135	...	0
Yli 55v työnhakijat	98	...	0
2025 Marraskuu			
Nuoret työnhakijat	9	0	0
Alle 30v työnhakijat	17	0	0
25-49v työnhakijat	90	0	...
Yli 50v työnhakijat	62	...	0
Yli 55v työnhakijat	47	...	0

2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	5	o	o
Alle 30v työnhakijat	14	o	...
25-49v työnhakijat	67	o	...
Yli 50v työnhakijat	57	o	o
Yli 55v työnhakijat	45	o	o
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	5	o	o
Alle 30v työnhakijat	12	o	...
25-49v työnhakijat	43	o	...
Yli 50v työnhakijat	45	o	o
Yli 55v työnhakijat	38	o	o
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	6	o	...
Alle 30v työnhakijat	9	o	...
25-49v työnhakijat	56	o	...
Yli 50v työnhakijat	52	o	o
Yli 55v työnhakijat	43	o	o
2025 Heinäkuu			
Nuoret työnhakijat	...	o	...
Alle 30v työnhakijat	10	o	...
25-49v työnhakijat	59
Yli 50v työnhakijat	70	o	o
Yli 55v työnhakijat	55	o	o
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	6	o	...
Alle 30v työnhakijat	12

25-49v työnhakijat	68	...	5
Yli 50v työnhakijat	50	0	0
Yli 55v työnhakijat	41	0	0
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	6	0	...
Alle 30v työnhakijat	14
25-49v työnhakijat	82	...	6
Yli 50v työnhakijat	59	...	0
Yli 55v työnhakijat	50	...	0
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	11	0	...
Alle 30v työnhakijat	26
25-49v työnhakijat	100
Yli 50v työnhakijat	79	...	0
Yli 55v työnhakijat	66	...	0
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	13	0	0
Alle 30v työnhakijat	26
25-49v työnhakijat	103
Yli 50v työnhakijat	83	5	...
Yli 55v työnhakijat	76
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	17	0	0
Alle 30v työnhakijat	32	...	0
25-49v työnhakijat	123
Yli 50v työnhakijat	102
Yli 55v työnhakijat	88

2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	16	0	0
Alle 30v työnhakijat	30	...	0
25-49v työnhakijat	122	...	5
Yli 50v työnhakijat	101
Yli 55v työnhakijat	85
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen			

5.5 Pitkäaikaistyöttömät Ylä-Savon työllisyysalue

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan				
Kuukausi Ikäryhmit ys	Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo		
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	Työllisyyskoodi:	Työllisyyskoodit yhteensä		
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
	Kielet:	Kielet yhteensä		
	Muuttajat:	Pitkäaikaistyöttömät		
	Kansaryhmitys:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset	Muut ulkomaalaiset
	2025 Joulukuu			
		Nuoret työnhakijat	49	0
	Alle 30v työnhakijat	95
	25-49v työnhakijat	289	...	8
	Yli 50v työnhakijat	350	...	7
	Yli 55v työnhakijat	289	...	5
2025 Marraskuu				
	Nuoret työnhakijat	47	0	0

Alle 30v työnhakijat	92
25-49v työnhakijat	281	...	6
Yli 50v työnhakijat	351	...	6
Yli 55v työnhakijat	287	...	5
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	47	0	0
Alle 30v työnhakijat	92
25-49v työnhakijat	283	...	6
Yli 50v työnhakijat	353	5	7
Yli 55v työnhakijat	288	...	6
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	46	0	0
Alle 30v työnhakijat	92
25-49v työnhakijat	283	...	6
Yli 50v työnhakijat	341	5	7
Yli 55v työnhakijat	278	...	6
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	48	0	0
Alle 30v työnhakijat	93
25-49v työnhakijat	282	...	8
Yli 50v työnhakijat	341	...	6
Yli 55v työnhakijat	279	...	6

2025 Heinäkuu			
Nuoret työnhakijat	50	...	0
Alle 30v työnhakijat	97
25-49v työnhakijat	280	...	8
Yli 50v työnhakijat	345	...	7
Yli 55v työnhakijat	280	...	7
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	48	...	0
Alle 30v työnhakijat	93
25-49v työnhakijat	278	...	6
Yli 50v työnhakijat	351	...	7
Yli 55v työnhakijat	285	...	7
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	42	...	0
Alle 30v työnhakijat	92
25-49v työnhakijat	287
Yli 50v työnhakijat	337	...	6
Yli 55v työnhakijat	273	...	6
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	45	0	0
Alle 30v työnhakijat	94	0	0
25-49v työnhakijat	281

Yli 50v työnhakijat	336	...	6
Yli 55v työnhakijat	272	...	6
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	43	0	0
Alle 30v työnhakijat	90	0	0
25-49v työnhakijat	279
Yli 50v työnhakijat	325	...	5
Yli 55v työnhakijat	262	...	5
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	45	0	0
Alle 30v työnhakijat	96	0	...
25-49v työnhakijat	280
Yli 50v työnhakijat	321	...	5
Yli 55v työnhakijat	253	...	5
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	43	0	0
Alle 30v työnhakijat	94	0	...
25-49v työnhakijat	280
Yli 50v työnhakijat	323
Yli 55v työnhakijat	257

Alaviite:

... = tieto on salassapitosäännön alainen

5.6 Avoimet työpaikat toimialasektoreittain Ylä-Savon työllisyysalue

2205. Avoimet työpaikat ammatin, toimialan ja sektorin mukaan						
Kuu kau si	Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo				
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki				
	Muuttajat:	Avoinna laskentapäivänä				
	Toimiala(1):	A MAATALOUS, METSÄTALOUS JA KALATALOUS	B KAIVOSTOIMINTA JA LOUHIINTA	C TEOLLISUUS	D SÄHKÖ-, KAASU-, LÄMPÖHUOLTO , JÄÄHDYT.	E VESI- JA VIEMÄRI HUOLTO , JÄTEHUOLTO
2025 Joulukuu	0	0	80	0	0	6
2025 Marraskuu	0	0	5	0	0	...
2025 Lokakuu	0	0	8	0	0	...
2025 Syyskuu	0	0	20	0	0	...
2025 Elokuu	0	0	0	0	0	0
2025 Heinäkuu	0	0	...	0	0	0
2025 Kesäkuu	0	0	...	0	0	0
2025 Toukokuu	0	0	5	0
2025 Huhtikuu	...	0	9	0	...	0
2025 Maaliskuu	9	0	7	0

2025 Helmikuu	6	0	89	0	0	...
2025 Tammikuu	5	0	92	0	0	0
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen						

2205. Avoimet työpaikat ammatin, toimialan ja sektorin mukaan						
Kuu kaus i	Työllisyysalue	7056 Ylä-Savo				
	:	6054 Iisalmen kaupunki				
	Työvoimavira nomainen(t):	Avoinna laskentapäivänä				
	Muuttujat: Toimiala(1):	G TUKKU-JA VÄH.KAUPPA,MO OTT.AJON.KORJ	H KULJET US JA VARAS TOINTI	I MAJOITUS- JA RAVITSEMIS TOIMINTA	J INFOR MAATI O JA VIESTIN TÄ	K RAHOITUS- JA VAKUUTUS TOIMINTA
2025 Joulukuu		...	0	...	0	0
2025 Marraskuu		...	0	0	0	0
2025 Lokakuu		6	0	0	0	0
2025 Syyskuu		...	0	0	0	0
2025 Elokuu		0	0	0	0	0
2025 Heinäkuu		0	0	0	0	0
2025 Kesäkuu		0	0	0	0	0
2025 Toukokuu		0	0
2025 Huhtikuu		10	6	9	0	0

2025 Maaliskuu	15	5	6	0	0
2025 Helmikuu	33	...	11	0	0
2025 Tammikuu	40	...	8	0	0

Alaviite:

... = tieto on salassapitosäännön alainen

2205. Avoimet työpaikat ammatin, toimialan ja sektorin mukaan

Kuukausi	Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo			
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki			
	Muuttajat:	Avoinna laskentapäivänä			
	Toimiala(1):	L KIINTEISTÖ ALAN TOIMINTA	M AMMATILL.,TI ETEELL., TEKNINEN TOIM.	N HALLINTO- JA TUKIPALVELUT OIMINTA	O JULK.HALL ., MAANPUO L, PAKOL.SO S.VAK
2025 Joulukuu	0	0	...	5	
2025 Marraskuu	0	0	...	5	
2025 Lokakuu	0	0	...	5	
2025 Syyskuu	0	0	...	5	
2025 Elokuu	0	0	...	5	
2025 Heinäkuu	0	0	...	6	
2025 Kesäkuu	0	0	...	6	

2025 Toukokuu	0	0	45	17
2025 Huhtikuu	0	0	63	33
2025 Maaliskuu	0	...	94	36
2025 Helmikuu	0	...	54	223
2025 Tammikuu	0	...	47	41
Alaviite:				
... = tieto on salassapitosäännön alainen				

2205. Avoimet työpaikat ammatin, toimialan ja sektorin mukaan

Työllisyysalue:	7056 Ylä-Savo						
	6054 Iisalmen kaupunki						
Työvoimaviranomaisen(t):	Avoinna laskentapäivänä						
	P KOU LUTU S	Q TERVEYS- JA SOSIAALI PALVELU T	R TAIT EET, VIIH DE JA VIRK ISTY S	S MUU PALVELU TOIMINT A	T KOTITAL.TO IM.TYÖNAN T, TUOTT.OM. KÄYT	U KANSA INVÄLI S. ORGAN ISAAT. TOIMI NTA	X TOIMI ALA TUNTE MATO N
Kuu kau si	Muuttujat:	Toimiala(1):					
2025 Joulukuu	0	13	...	5	0	0	0
2025 Marraskuu	0	19	0	...	0	0	0
2025 Lokakuu	0	17	0	...	0	0	0
2025 Syyskuu	0	13	0	0	0	0	0

2025 Elokuu	0	10	0	0	0	0	0
2025 Heinäkuu	0	14	...	0	0	0	0
2025 Kesäkuu	0	15	...	0	0	0	0
2025 Toukokuu	0	44	0	0	0
2025 Huhtikuu	0	54	0	0
2025 Maaliskuu	0	186	0	0	0
2025 Helmikuu	...	225	0	37	...	0	0
2025 Tammikuu	...	187	0	33	...	0	0

Alaviite:

... = tieto on salassapitosäännön alainen

5.7 Tilastotietoa kunnittain 2025, työnvalitystilasto.fi

Iisalmi

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan				
Kuukausi Ikäryhmit ys	Kunta:	140 IISALMI		
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön		
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
	Kielet:	Kielet yhteensä		
	Kielet:	Työnhakijoita laskentapäivänä		
	Muuttajat:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset	Muut ulkomaalaiset
	Kansaryhmitys:			
	2025 Joulukuu			
	Nuoret työnhakijat	197	0	10
	Alle 30v työnhakijat	289	...	18
	25-49v työnhakijat	447	13	50
	Yli 50v työnhakijat	356	...	21
	Yli 55v työnhakijat	275	...	12

2025 Marraskuu			
Nuoret työnhakijat	157	0	6
Alle 30v työnhakijat	242	...	11
25-49v työnhakijat	419	6	29
Yli 50v työnhakijat	346	...	17
Yli 55v työnhakijat	269	...	9
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	164	0	...
Alle 30v työnhakijat	244
25-49v työnhakijat	409	7	24
Yli 50v työnhakijat	351	...	16
Yli 55v työnhakijat	269	...	9
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	157	0	...
Alle 30v työnhakijat	233	...	7
25-49v työnhakijat	404	6	29
Yli 50v työnhakijat	336	...	16
Yli 55v työnhakijat	263	...	10
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	155	0	...
Alle 30v työnhakijat	226	...	6
25-49v työnhakijat	405	7	43

Yli 50v työnhakijat	336	...	13
Yli 55v työnhakijat	265	...	9
2025 Heinäkuu			
Nuoret työnhakijat	160	0	11
Alle 30v työnhakijat	239	...	18
25-49v työnhakijat	447	8	65
Yli 50v työnhakijat	348	...	22
Yli 55v työnhakijat	273	...	14
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	161	0	11
Alle 30v työnhakijat	250	...	18
25-49v työnhakijat	443	10	66
Yli 50v työnhakijat	345	...	23
Yli 55v työnhakijat	274	...	15
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	152	0	5
Alle 30v työnhakijat	235	...	8
25-49v työnhakijat	414	10	29
Yli 50v työnhakijat	348	...	13
Yli 55v työnhakijat	277	...	9
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	156	0	...

Alle 30v työnhakijat	241	...	5
25-49v työnhakijat	423	12	19
Yli 50v työnhakijat	368	...	13
Yli 55v työnhakijat	287	...	9
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	169	0	...
Alle 30v työnhakijat	257	0	6
25-49v työnhakijat	444	10	22
Yli 50v työnhakijat	377	...	14
Yli 55v työnhakijat	295	...	10
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	179	...	5
Alle 30v työnhakijat	270	...	8
25-49v työnhakijat	449	9	32
Yli 50v työnhakijat	379	...	11
Yli 55v työnhakijat	299	...	8
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	192	0	...
Alle 30v työnhakijat	286	...	8
25-49v työnhakijat	445	10	34
Yli 50v työnhakijat	387	...	10
Yli 55v työnhakijat	302	...	8

Kiuruvesi

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan				
Kuukausi Ikäryhmitys	Kunta:	263 KIURUVESI		
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön		
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
	Kielet:	Kielet yhteensä		
	Kielet:	Työnhakijoita laskentapäivänä		
	Muuttajat:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset	Muut ulkomaalaiset
	Kansaryhmitys:			
	2025 Joulukuu			
	Nuoret työnhakijat	46	0	0
	Alle 30v työnhakijat	79	0	...
	25-49v työnhakijat	139
	Yli 50v työnhakijat	126	...	5
	Yli 55v työnhakijat	93
2025 Marraskuu				
	Nuoret työnhakijat	37	0	0
	Alle 30v työnhakijat	68	0	...

25-49v työnhakijat	136
Yli 50v työnhakijat	122	...	5
Yli 55v työnhakijat	90
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	37	0	0
Alle 30v työnhakijat	73	0	...
25-49v työnhakijat	147
Yli 50v työnhakijat	123	...	5
Yli 55v työnhakijat	93
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	34	0	0
Alle 30v työnhakijat	68	0	...
25-49v työnhakijat	134
Yli 50v työnhakijat	110
Yli 55v työnhakijat	83
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	37	0	0
Alle 30v työnhakijat	69	0	0
25-49v työnhakijat	136
Yli 50v työnhakijat	106
Yli 55v työnhakijat	81
2025 Heinäkuu			

Nuoret työnhakijat	35	0	0
Alle 30v työnhakijat	65	0	0
25-49v työnhakijat	143
Yli 50v työnhakijat	116
Yli 55v työnhakijat	90
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	34	0	0
Alle 30v työnhakijat	67	0	0
25-49v työnhakijat	145
Yli 50v työnhakijat	115
Yli 55v työnhakijat	90
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	32	0	0
Alle 30v työnhakijat	69	0	0
25-49v työnhakijat	134
Yli 50v työnhakijat	118
Yli 55v työnhakijat	85
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	35	0	0
Alle 30v työnhakijat	67	0	0
25-49v työnhakijat	134
Yli 50v työnhakijat	123

Yli 55v työnhakijat	91
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	32	0	0
Alle 30v työnhakijat	63	0	0
25-49v työnhakijat	133
Yli 50v työnhakijat	120
Yli 55v työnhakijat	86
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	29	0	0
Alle 30v työnhakijat	64	0	...
25-49v työnhakijat	146	...	5
Yli 50v työnhakijat	120
Yli 55v työnhakijat	83
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	35	0	0
Alle 30v työnhakijat	70	0	...
25-49v työnhakijat	146
Yli 50v työnhakijat	121
Yli 55v työnhakijat	85
Alaviite:			
... = tieto on salassapitosäännön alainen			

Pielavesi

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan				
Kuukausi Ikäryhmit ys	Kunta:	595 PIELAVESI		
	Työvoimavirano mainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön		
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
	Kielet:	Kielet yhteensä		
	Kielet:	Työnhakijoita laskentapäivänä		
	Muuttajat:	Suomalaiset	Eu- kansalaiset	Muut ulkomaalaiset
	Kansaryhmitys:			
	2025 Joulukuu			
	Nuoret työnhakijat	14	0	0
	Alle 30v työnhakijat	25	0	0
	25-49v työnhakijat	61	0	...
	Yli 50v työnhakijat	62
	Yli 55v työnhakijat	44	0	0
2025 Marraskuu				
	Nuoret työnhakijat	14	0	0
	Alle 30v työnhakijat	24	0	0

25-49v työnhakijat	57	0	...
Yli 50v työnhakijat	54
Yli 55v työnhakijat	39	0	0
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	14	0	0
Alle 30v työnhakijat	25	0	0
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	56
Yli 55v työnhakijat	41	0	0
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	15	0	0
Alle 30v työnhakijat	25	0	0
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	52	...	0
Yli 55v työnhakijat	41	0	0
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	13	0	0
Alle 30v työnhakijat	20	0	0
25-49v työnhakijat	52	0	...
Yli 50v työnhakijat	51	...	0
Yli 55v työnhakijat	42	0	0
2025 Heinäkuu			

Nuoret työnhakijat	13	0	0
Alle 30v työnhakijat	22	0	0
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	54
Yli 55v työnhakijat	43	0	0
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	18	0	0
Alle 30v työnhakijat	28	0	...
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	51	...	0
Yli 55v työnhakijat	40	0	0
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	16	0	0
Alle 30v työnhakijat	25	0	...
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	50	...	0
Yli 55v työnhakijat	40	0	0
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	17	0	...
Alle 30v työnhakijat	29	0	...
25-49v työnhakijat	62	0	...
Yli 50v työnhakijat	55	...	0

Yli 55v työnhakijat	44	0	0
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	16	0	...
Alle 30v työnhakijat	28	0	...
25-49v työnhakijat	67	0	...
Yli 50v työnhakijat	60	...	0
Yli 55v työnhakijat	46	0	0
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	22	0	...
Alle 30v työnhakijat	33	0	...
25-49v työnhakijat	63	0	...
Yli 50v työnhakijat	59
Yli 55v työnhakijat	43	0	0
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	20	0	...
Alle 30v työnhakijat	30	0	...
25-49v työnhakijat	57	0	...
Yli 50v työnhakijat	62	...	0
Yli 55v työnhakijat	44	0	0
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen			

Sonkajärvi

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan				
Kuukausi Ikäryhmitys	Kunta:	762 SONKAJÄRVI		
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki		
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä		
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ		
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ		
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön		
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä		
	Kielet:	Kielet yhteensä		
	Muuttajat:	Työnhakijoita laskentapäivänä		
	Kansaryhmitys:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset	Muut ulkomaalaiset
	2025 Joulukuu			
		Nuoret työnhakijat	11	0
	Alle 30v työnhakijat	18	0	...
	25-49v työnhakijat	56	0	7
	Yli 50v työnhakijat	62	0	...
	Yli 55v työnhakijat	46	0	0
2025 Marraskuu				
	Nuoret työnhakijat	11	0	0
	Alle 30v työnhakijat	15	0	0

25-49v työnhakijat	56	0	...
Yli 50v työnhakijat	65	0	0
Yli 55v työnhakijat	47	0	0
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	13	0	0
Alle 30v työnhakijat	22	0	0
25-49v työnhakijat	61	0	...
Yli 50v työnhakijat	62	0	0
Yli 55v työnhakijat	45	0	0
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	11	0	0
Alle 30v työnhakijat	21	0	0
25-49v työnhakijat	59	0	...
Yli 50v työnhakijat	55	0	0
Yli 55v työnhakijat	41	0	0
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	14	0	0
Alle 30v työnhakijat	21	0	0
25-49v työnhakijat	54	0	...
Yli 50v työnhakijat	62	0	0
Yli 55v työnhakijat	48	0	0
2025 Heinäkuu			

Nuoret työnhakijat	13	0	...
Alle 30v työnhakijat	22	0	...
25-49v työnhakijat	58	0	5
Yli 50v työnhakijat	65	0	...
Yli 55v työnhakijat	51	0	0
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	18	0	...
Alle 30v työnhakijat	28	0	...
25-49v työnhakijat	58	0	5
Yli 50v työnhakijat	67	0	...
Yli 55v työnhakijat	52	0	0
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	10	0	0
Alle 30v työnhakijat	20	0	0
25-49v työnhakijat	53	0	5
Yli 50v työnhakijat	63	0	0
Yli 55v työnhakijat	48	0	0
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	11	0	0
Alle 30v työnhakijat	23	0	0
25-49v työnhakijat	58	0	5
Yli 50v työnhakijat	78	0	0

Yli 55v työnhakijat	60	0	0
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	11	0	0
Alle 30v työnhakijat	23	0	0
25-49v työnhakijat	56	0	5
Yli 50v työnhakijat	78	0	0
Yli 55v työnhakijat	58	0	0
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	12	0	...
Alle 30v työnhakijat	23	0	...
25-49v työnhakijat	57	0	6
Yli 50v työnhakijat	74	0	...
Yli 55v työnhakijat	54	0	0
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	13	0	0
Alle 30v työnhakijat	23	0	0
25-49v työnhakijat	58	0	5
Yli 50v työnhakijat	77	0	...
Yli 55v työnhakijat	57	0	...
Alaviite:			
... = tieto on salassapitosäännön alainen			

Vieremä

1208. Työnhakijat ammatin, koulutuksen ja kielen mukaan			
	Kunta:	925 VIEREMÄ	
	Työvoimaviranomainen(t):	6054 Iisalmen kaupunki	
	Sukupuoli:	Sukupuolet yhteensä	
	Ammatti(1):	AMMATIT YHTEENSÄ	
	Koulutus(1):	KOULUTUS YHTEENSÄ	
	Työllisyyskoodi:	02 Työtön	
	Työllisyyskoodin kesto:	Kestot yhteensä	
	Kielet:	Kielet yhteensä	
Kuukausi	Kielet:	Työnhakijoita laskentapäivänä	
Ikäryhmitys	Muuttajat:	Suomalaiset	Eu-kansalaiset
	Kansaryhmitys:		Muut ulkomaalaiset
2025 Joulukuu			
Nuoret työnhakijat		17	0
Alle 30v työnhakijat		20	...
25-49v työnhakijat		32	7
Yli 50v työnhakijat		51	...
Yli 55v työnhakijat		40	0
2025 Marraskuu			
Nuoret työnhakijat		8	0
Alle 30v työnhakijat		10	...

25-49v työnhakijat	30
Yli 50v työnhakijat	52
Yli 55v työnhakijat	38	0	...
2025 Lokakuu			
Nuoret työnhakijat	7	0	0
Alle 30v työnhakijat	8
25-49v työnhakijat	32
Yli 50v työnhakijat	53
Yli 55v työnhakijat	38	0	...
2025 Syyskuu			
Nuoret työnhakijat	7	0	0
Alle 30v työnhakijat	9
25-49v työnhakijat	29	...	6
Yli 50v työnhakijat	57
Yli 55v työnhakijat	39	0	...
2025 Elokuu			
Nuoret työnhakijat	10	0	0
Alle 30v työnhakijat	14
25-49v työnhakijat	32	...	7
Yli 50v työnhakijat	56
Yli 55v työnhakijat	36	0	...
2025 Heinäkuu			

Nuoret työnhakijat	11	...	0
Alle 30v työnhakijat	15
25-49v työnhakijat	34	...	10
Yli 50v työnhakijat	58
Yli 55v työnhakijat	38	0	...
2025 Kesäkuu			
Nuoret työnhakijat	10	...	0
Alle 30v työnhakijat	14
25-49v työnhakijat	32	...	13
Yli 50v työnhakijat	58
Yli 55v työnhakijat	36	0	...
2025 Toukokuu			
Nuoret työnhakijat	6	...	0
Alle 30v työnhakijat	11
25-49v työnhakijat	32	...	10
Yli 50v työnhakijat	55
Yli 55v työnhakijat	35	0	...
2025 Huhtikuu			
Nuoret työnhakijat	8	...	0
Alle 30v työnhakijat	15
25-49v työnhakijat	37	...	10
Yli 50v työnhakijat	65

Yli 55v työnhakijat	41	0	...
2025 Maaliskuu			
Nuoret työnhakijat	7	...	0
Alle 30v työnhakijat	16
25-49v työnhakijat	36	...	9
Yli 50v työnhakijat	62
Yli 55v työnhakijat	39	0	...
2025 Helmikuu			
Nuoret työnhakijat	8	...	0
Alle 30v työnhakijat	17
25-49v työnhakijat	39	...	9
Yli 50v työnhakijat	62
Yli 55v työnhakijat	41	0	...
2025 Tammikuu			
Nuoret työnhakijat	9	...	0
Alle 30v työnhakijat	18
25-49v työnhakijat	44	...	8
Yli 50v työnhakijat	57
Yli 55v työnhakijat	37	0	...
Alaviite: ... = tieto on salassapitosäännön alainen			

Tilastot: www.tyonvalitystilasto.fi

6 Lakisääteisten palveluiden tuottaminen 2025–2026

Palvelu tai tehtävät	Viranomaistyönä	Omana palvelutuotantona	Toisen työvoima- viranomaisen palveluna	Ostopalveluna	Ekosysteemi- /Kumppanuuspalveluna
Työnvälitys	Pääasiassa				
Tieto- neuvonta- ja ohjaus-palvelut	Pääasiassa		Osittain (puhelinpalvelut)		Oppilaitosyhteistyö, kuntien elinkeinotoimet ja -yhtiöt
Ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelut	Pääasiassa				Oppilaitosyhteistyö
Valmennukset	Lisätään ja kehitetään asiantuntijoiden/omavalmentajien omaa valmennusosaamista työnhaku- ja täydentävien työnhakukeskustelun yhteyteen. Omat valmennuspalvelut	Esimerkiksi työpajapalveluiden, työkokeilujen ja palkkatukityöllistämisen yhteydessä toteutetaan työhönvalmennusta omana palveluna	Hankintatehtävät toisen työvoimaviranomaisen kanssa	Joko itse hankkien tai yhteistyössä toisen työvoimaviranomaisen kanssa maakunnallisina hankintoina	Hankemahdollisuudet, oppilaitosyhteistyö, palvelusopimukset
Työvoima-koulutukset (ml. Kotokoulutukset)			Osallistuminen yhteisiin hankintoihin ja laajempiin puitekilpailutuksiin maakunnallisesti	Hankinnat koulutuksenjärjestäjiltä	Omat koulutuksenjärjestäjät
Asiantuntija-arvioinnit		Osittain	Toisen työvoimaviranomaisen asiantuntija-arvioinnin palvelut sopimuksellisesti	Osittain mm. työkyvyntuen lääkäripalvelut	Hyvinvointialueen asiantuntija-arvioinnit mm. työttömien terveystarkastukset
Työ- ja koulutuskokeilut		Kuntien työkokeilupaikat		Oppilaitosten tuottamat koulutuskokeilut	Oppilaitosyhteistyö, järjestöt, muut työnantajat
Muutosturva-koulutukset			Hankintatehtävät toisen työvoimaviranomaisen kanssa	Kokonaan, maakunnalliset hankinnat	
Omaehtoinen opiskelu					Koulutuksenjärjestäjät
Palkkatuki, työllistämistuki	rekrytointituet	Kuntien omat työllistämistuet			Kumppaneidentukityöllistäminen (järjestöt, yritykset)

7 Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseen, tuottamiseen ja organisointiin liittyviä ja vaikuttavia rakennemuutostilanteita on erilaisia. Näitä ovat esimerkiksi äkilliset (negatiiviset) rakennemuutostilanteet (ÄRM), paikalliset äkilliset rakennemuutokset (PÄRM) sekä positiiviset rakennemuutokset. Äkillinen rakennemuutos on tilanne, jossa alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävä työnantaja tai toimiala irtisanoo suuren määrän työntekijöitä kerralla konkurssin tai laajan sopeuttamistoimenpiteen johdosta. Paikallinen äkillinen rakennemuutos on puolestaan äkillinen ennakoimatonta tilanne, joka ei täytä äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) kriteerejä, mutta joka aiheuttaa paikallisen kriisin elinkeinoelämän, työllisyyden ja työmarkkinoiden kannalta. Positiivinen rakennemuutos on tilanne, jossa alueen elinkeinorakenne ja työllisyys muuttuvat nopeasti, kun yritys perustaa uuden tuotantoyksikön tai lisää muuten merkittävästi työpaikkoja.

Nämä erilaiset rakennemuutostilanteet vaikuttavat julkisiin työvoimapalveluiden eri tavoin. Myös toimintatavoissa on eroja. ÄRM-tilanteiden valtakunnallinen merkittävyys tuo mukanaan toimijoiden ja toimenpiteiden sekä rahoitusmahdollisuuksien laajemman kirjon. Tällaisissa tilanteissa sovelletaan työ- ja elinkeinoministeriön johdolla toteutettavaa prosessia, johon myös kunnat sekä kuntien työvoimaviranomainen liittyvät. Paikalliset rakennemuutokset puolestaan vaativat tiiviimpää yhteistoimintaa paikallisella tasolla eri tahoilta. Ylä-Savon kunnat ja työmarkkinat ovat myös paikallisissa rakennemuutoksissa keskinäisriippuvuudessa vaikutusten heijastuessa yhtä kuntaa laajemmaksi. Positiiviset rakennemuutokset ovat usein tiedossa ja kunnat ovat itse omilla suunnitelmallisilla, toimille esimerkiksi maankäytön ja investointien sekä rakennuslupien osalta näitä edistäneet. Kuntiin siirtyvät työllisyyspalvelut tuovat uusia työkaluja edistää positiivisia rakennemuutoksia, kun esimerkiksi työvoima- ja osaamistarvesuunnittelu voidaan tarkemmalla tasolla ottaa huomioon jo alkuvaiheessa. Alueella on ennakoitavissa osaavan työvoiman saannin haasteet ja se voi olla tulevaisuudessa esteenä yritysten ja yritystoiminnan kasvulle. Työvoiman saannin turvaaminen Ylä-Savoon on tärkeä asia työllisyysalueen toiminnassa.

Ylä-Savon herkkyys rakennemuutostilanteille

Alueella toimii yhteensä 7 yritystä, joista kukin työllistää yli 100 henkilöä. Viisi suurinta alueen työllistäjää ovat Ponsse Oyj (metsäkoneet), Normet Oy (maalaisen kaivostoiminnan ratkaisut), Osuuskauppa PeeÄssä (vähittäiskauppa), Olvi Oyj (juomat) ja Genelec Oy. Ylä-Savon

työllisyysalueen lähiympäristössä ja vaikutusalueella toimii lisäksi muita isoja yrityksiä mm, Keiteleellä (Keitele Timber Oy) ja Lapinlahdella (Valio Oy). Muutostilanteet myös näissä yksiköissä koskettaisivat Ylä-Savoa.

Rakennemuutostilanteet koskettavat yleisesti suhdanneherkkiä aloja sekä matalasti koulutettuja työpaikkoja. Yleisesti on ajateltu, että kansainvälisissä arvo- ja alihankintaverkostoissa sekä markkinoilla toimivat teollisuusyritykset ovat suhdanneherkempiä. Toisaalta esimerkiksi koronapandemia osoitti, että myös palvelualat (vähittäiskauppa, ravintola ja matkailu) voivat kohdata nopeita muutoksia.

Myös julkisella sektorilla on ollut viime vuosina paljon rakennemuutoksia, jotka ovat osaltaan vaikuttaneet kuntien ja kaupunkienkin palveluihin mm. Pohjois-Savon hyvinvointialueen muodostuminen ja seurakuntien yhdistyminen Ylä-Savon seurakuntayhtymään.

Rakennemuutosten vaikutuksia työllisyyspalveluille

Kaikki edellä kuvatut rakennemuutostilanteet voivat vaikuttaa toteutuessaan nopeasti sekä palvelukysyntään ja tähän liittyvään rahoitustarpeeseen. Irtisanomistilanteissa korostuvat muutosturvaan liittyvät tehtävät, palvelut ja työvoimaviranomaisten koordinointi. Myöhemmässä vaiheessa kysyntä erityisesti alkupalveluissa kasvaa. Tässä vaiheessa voidaan joutua myös järjestämään erilaisia työnhakuun liittyviä valmennuksia ja ohjausta, erilaisten todistusten ja työnhaun asiakirjojen kuntoon laittamiseksi. Usein isot lomautus- ja irtisanomistilanteet koskettavat henkilöitä, jotka ovat olleet pitkään töissä eivätkä ole joutuneet miettimään työnhakuaan. Alkuvaiheessa on myös oleellista arvioida mahdollisuudet hakeutua koulutuksen kautta uusiin tehtäviin ja ammatteihin. Myös työnhaun edistäminen muilta paikkakunnilta on tarpeellista.

Myöhemmässä vaiheessa myös työttömyysturvakustannukset kasvavat ja kuntatalouden tulopohja kaventuu verotulokertymän pienentyessä. Tämä aiheuttaa muunlaisia haasteita esimerkiksi palveluiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Positiivisten rakennemuutostilanteiden palvelutarpeet ja -kokonaisuudet rakentuvat kokonaisvaltaisiksi esimerkiksi koulutus- ja elinvoimapalveluiden rinnalle. Tarpeellista on suunnata tehostettua tukea työnantajille esimerkiksi rekrytointiprosesseja tukemalla (tapahtumat, messut). Keskeistä on myös aluemarkkinointi, jotta alueelle saataisiin uutta työvoimaa muualta Suomesta ja ulkomailta.

Varautuminen ja toimenpiteet rakennemuutoksissa Ylä-Savossa

Peruslähtökohtina rakennemuutostilanteisiin varautumiseksi ovat ennakointi, tiivis vuoropuhelu elinkeinosektorin kanssa sekä muutosjoustavuus. Ennakointityötä tehdään osana kuntien elinvoimatyötä sekä osana työllisyyspalveluiden järjestämistä.

Muutosjoustavuudella tarkoitetaan sitä, että Ylä-Savon työvoimapaalvelut on järjestetty siten, että niiden avulla voidaan reagoida nopeasti ja joustavasti muuttuneisiin tilanteisiin. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että työllisyysalueen henkilöstöä on tarvittaessa ohjattavissa niihin pisteisiin ja tehtäviin, jotka vaativat enemmän huomiota. Myös budjetointi ja palvelusuunnittelu tehdään siten, että mahdollisuuksia uudelleenallokoinnille on olemassa. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja joustavat yhteistyömallit eri kumppaneiden välillä ovat myös tärkeitä muutosjoustavuuden parantamiseksi.

Rakennemuutostilanteissa rahoituksen ohjaus työllisyyspalveluille on yksi keskeisimmistä työkaluista. Iisalmen kaupunki vastuukuntana vastaa talouden suunnittelusta, seurannasta ja toimeenpanosta. Ensimmäisessä vaiheessa arvioidaan talousarvion puitteissa tehtävät taloudelliset uudelleenallokointimahdollisuudet. Mikäli nämä eivät riitä, tulee kyseeseen lisätalousarvion laatiminen. Tässä noudatetaan vastuukunnan talous- ja hallintosääntömääräyksiä sekä kuntien yhteistoimintasopimuksessa määriteltyjä tehtäviä ja toimivaltakysymyksiä.

Konkreettisina muina toimenpiteitä ovat mm:

- Rakennemuutostilanteiden vastuutoimijoiden määrittely
 - Yhteistyömallien rakentaminen
 - Tilannekuvan muodostaminen ja ylläpitäminen, lisätieto ja ohjeistus
 - Tiedotus
 - Henkilöstövoimavarojen arviointi ja uudelleen suuntaaminen, koulutustarpeet
 - Työvoimapaalveluiden järjestäminen ja suuntaaminen
 - Palveluiden kehittäminen (pitkäjänteisemmin)
 - Erillishankkeistukset
- Rakennemuutostilanteiden jälkihoito (laajempi ja pitkäjänteisempi); esim. paluun "normaaliin", jälkiseuranta, toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi.